

Temat : Zamach majowy i rządy sanacji. Gospodarka II Rzeczypospolitej.

Na dzisiejszej lekcji dowiesz się o przyczynach objęcia władzy w Polsce zwolenników Józefa Piłsudskiego , tragicznych wydarzeniach w maju 1926 roku w Warszawie „ zamach majowy ”, uchwaleniem konstytucji kwietniowej 1935 roku , rządami sanacji , postulatami opozycji wobec rządów sanacyjnych , represjami wobec opozycji ,osiągnięciami gospodarczymi II Rzeczypospolitej.

Proszę o przeczytanie tekstu str 24—250 oraz poniższą notatkę

W roku 1923 marszałek **Józef Piłsudski** na znak protestu przeciwko nieudolnym rządom , kłótnią w parlamencie , korupcji wśród polityków wycofał się z polityki i zamieszkał w Sulejówku pod Warszawą.

Jednak większość Polaków uważała że tylko Piłsudski może przezwyciężyć kryzys obejmując ponownie władzę.

W **maju 1926** roku powołany został rząd kierowany przez **Wicentego Witosa** złożony z przeciwników Józefa Piłsudskiego –wówczas **Józef Piłsudski** spotkał się na **moście Poniatowskiego w Warszawie** z **Prezydentem Stanisławem Wojciechowskim** i zażądał dymisji rządu , ale prezydent odmówił.

Część oddziałów wojskowych poparła Piłsudskiego , a część stała po stronie rządu.

12 maja 1926 roku wieczorem jeden żołnierzy nie wytrzymał napiętej sytuacji i rozpoczął strzelaninę.

Walki **bratobójcze w Warszawie** między żołnierzami popierającymi Piłsudskiego i wiernymi rządowi trwały **3 dni**. Zginęło **400 osób** a **800** zostało rannych. **Była to wielka tragedia narodowa.**

Rząd i prezydent podali się do dymisji. Zwyciężyły wojska podległe Piłsudskiemu. Po tych wydarzeniach zastał powołany nowy rząd złożony ze zwolenników Piłsudskiego , a prezydentem został **Ignacy Mościcki**.

Wydarzenia te nazywamy zamachem majowym.

Rządy które sprawowali zwolennicy Józefa Piłsudskiego miały rozliczyć afery rządów poprzednich , a w rzeczywistości koncentrowały się na umacnianiu władzy i ograniczaniu demokracji. **Nazwano je rządami sanacyjnymi** czyli mającymi uzdrowić polskie życie polityczne , aby nie było korupcji , skandali w polityce , a politycy winni być uczciwi i kierować się dobrem narodu.

Rządy te były krytykowane przez opozycję – która domagała się demokracji, oraz nie fałszowania wyborów.

W roku 1928 przeprowadzono wybory parlamentarne według opozycji sfałszowane gdzie wygrali zwolennicy **Piłsudskiego tworzący ugrupowanie Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem**, a przegrała opozycja.

W roku 1929 partie opozycyjne utworzyły **sojusz zwany Centrolewem** – który domagał się sprawiedliwych wyborów i demokracji na czele z Wicentym Witosem i Wojciechem Korfantyem. Władze oskarżyły przywódców Centrolewu o działalność przeciwko państwu polskiemu, w roku 1930 aresztowały i umieściły w **Twierdzy Brzeskiej nad Bugiem** – gdzie byli szykanowani, a **w roku 1932 11 przywódców opozycji skazano na karę wwiezienia.**

W roku 1934 władze polskie utworzyły obóz dla więźniów politycznych w Berezie Karuskiej.

23 kwietnia 1935 roku parlament uchwalił nową konstytucję- **Konstytucję Kwietniową** która ogromne uprawnienia przekazywała prezydentowi wybieranemu na 7 lat. Sprawował on kontrolę nad parlamentem, rządem i sądami a odpowiadał przed Panem Bogiem i historią.

12 maja 1935 roku zmarł marszałek Józef Piłsudski, za zasługi dla kraju został pochowany na Wawelu.

Po śmierci marszałka najważniejszymi politykami w Polsce byli: prezydent Ignacy Mościcki i marszałek Edward Rydz-Śmigły.

Gospodarka w II Rzeczypospolitej

Po odzyskaniu niepodległości sytuacja naszego kraju była zróżnicowana, oprócz regionów Polski nowoczesnych: takich jak Wielkopolska, Górny Śląsk, duże miasta Mazowsza, Małopolski były regiony biedne – małe miasta i wsie Mazowsza, Małopolski, Ziemia nad rzeką Bug.

Polsce brakowało portu nad Morzem Bałtyckim, przemysłu na południu kraju, połączenia kolejowego z Górnego Śląska nad morze.

W czasie I wojny światowej zaborcy wywieźli z Polski wyposażenie wielu fabryk, pojawiło się przeludnienie i bezrobocie. W Polsce pierwsza nasza waluta „marka polska” była bardzo mało warta. Ludzie zarabiali miliony za które niewiele można było kupić.

Mimo trudności opisanych powyżej nasz kraj zmieniał się na lepsze w latach 1918-1939 :

- W roku **1923 premier rządu Władysław Grabski** wycofał z obiegu „**markę polską**” a wprowadził nową walutę „**złoty polski**” – **jedną z najmocniejszych walut w Europie.**

W latach 1921-26 wybudowano najnowocześniejszy port nad Bałtykiem – Gdynie – był to jedyny pełnomorski port należący do Polski- pracami kierował inżynier **Eugeniusz Kwiatkowski.**

Po wybudowaniu portu w Gdyni wybudowano linię kolejową z **Górnego Śląska do Gdyni** – eksportowano węgiel za granicę statkami z Gdyni , a za pieniądze uzyskane ze sprzedaży węgla kupowano nowoczesne maszyny.

Na południu Polski „**w widłach rzek Bug i San**” **mapa str 247** wybudowano w latach 1935-39 wiele nowoczesnych zakładów przemysłowych -100 , natomiast 300 nie zdołano ukończyć ponieważ 1 IX 1939 roku wybuchła wojna.

Inwestycję tę nazwano Centralnym Okręgiem Przemysłowym.

Wybudowano min: Hutę w Stalowej Woli , Zakłady Zbrojeniowe W Radomiu , Zakłady Chemiczne w Tarnowie , Zakłady Lotnicze w Mielcu i wiele innych.